

[Indenrigsministeren.]

lovens revision udsat endnu en gang er dog en række forslag, som er fremsat af et udvalg nedsat under justitsministeriet, den såkaldte prostitutionskommission. Forslagene, der væsentligst går ud på at bekæmpe prostitution ved forskellige forsorgsforanstaltninger, er af stor interesse også for bekæmpelsen af kønssygdomme, fordi den befolkningsgruppe, som forslagene tager sigte på, rummer særligt mange smitekilder for kønssygdom. Det må derfor forekomme hensigtsmæssigt at vente med at revidere kønssygdomsloven, til det er afklaret, hvilke foranstaltninger prostitutionskommissionens forslag vil resultere i.

Idet jeg iøvrigt tillader mig at henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg tillader mig endelig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om hjemmesygepleje*.

Skønt der har eksisteret hjemmesygepleje her i landet siden sidste halvdel af forrige århundrede, har der ikke hidtil været en selvstændig lovgivning om hjemmesygeplejens forhold. Når der nu foreslås en sådan lovgivning, betyder det ikke, at hjemmesygeplejen skal gennemgå en fuldstændig ændring, men formålet er alene at skabe grundlag for en videre udbygning og forbedring af hjemmesygeplejen.

Da hjemmesygeplejen i sin tid blev startet, skete det på privat initiativ, og selvom forholdene siden på mange måder er ændret, spiller den private og frivillige indsats fortsat en betydelig rolle indenfor hjemmesygeplejen.

De hjemmesygeplejeordninger, som findes spredt over landet, er i de fleste tilfælde baseret på et samarbejde mellem en privat hjemmesygeplejeforening og en sygekasse med det formål at sikre medlemmerne kyndig sygepleje under sygdom i hjemmet.

Det var dog kun i de allerførste år, at foreningerne stod alene om løsningen af denne opgave. Kommunerne er for længst trådt til som den tredje part i fællesskabet — i første omgang med økonomisk tilskud til foreningerne, men efterhånden har forholdene udviklet sig således, at kommunerne

i realiteten har overtaget det økonomiske ansvar for hjemmesygeplejens opretholdelse. Nogle steder har dette medført, at hjemmesygeplejen helt er overtaget af kommunen som en kommunal foranstaltning, men de fleste steder opretholder man dog fortsat hjemmesygeplejeforeningernes og sygekassernes deltagelse i hjemmesygeplejen.

Ved socialreformen i 1933 blev der givet visse bestemmelser om hjemmesygeplejen. Disse bestemmelser, der stadig er gældende, betød dog ikke nogen ændring i den gennem praksis udviklede opbygning af hjemmesygeplejen.

Da udviklingen havde medført, at visse mangler ved den hidtidige organisation var trådt stærkere frem end tidligere, og da der tillige i 1947 blev rejst spørgsmål om forøget økonomisk støtte fra det offentlige til hjemmesygeplejen, blev der af indenrigsministeriet nedsat et udvalg med den opgave at underkaste hjemmesygeplejens erhvervs- og arbejdsforhold en nærmere analyse, for at man derigennem kunne få klarhed over, om der tiltrængtes en forbedring på disse punkter. Samtidig skulle udvalget afgive forslag om det økonomiske grundlag for hjemmesygeplejen.

I den betænkning, som udvalget afgav i 1953, er der indgående redegjort for hjemmesygeplejens udvikling og nuværende stand. Udvalget finder, at den nuværende ordning er behæftet med visse organisatoriske mangler, som bevirker, dels at man ikke fuldt ud udnytter de muligheder, som hjemmesygeplejen giver for at sikre patienterne den fornødne pleje under sygdom, som kan behandles hjemme, og dels at hjemmesygeplejen visse steder er mindre rationelt tilrettelagt, hvilket har til følge, at driftsomkostningerne bliver temmelig store. Udvalget mener dog ikke, at det vil være nødvendigt at foretage en principiel ændring af hjemmesygeplejens struktur for at få manglerne afhjulpet, og da der i vide kredse af befolkningen er ønske om at bevare hjemmesygeplejens nuværende grundlag, har udvalget foreslået, at der fortsat bliver adgang til at lade hjemmesygeplejeforeninger og sygekasser deltage i hjemmesygeplejen sammen med kommunerne. Udvalget finder dog, at det bør præciseres, at

[Indenrigsministeren.]

kommunerne har det fulde ansvar for, at der etableres en hjemmesygeplejeordning, og at denne skal omfatte alle kommunens indbyggere, samt at kommunerne ligeledes har det økonomiske ansvar for ordningen. Udvalget mener endvidere, at de overordnede instansers tilsyn med de enkelte hjemmesygeplejeordninger bør være mere indgående, således at man derigennem sikrer, at hjemmesygeplejen overalt bliver tilrettelagt mest rationelt.

Udvalget har foreslået, at der gennemføres en selvstændig lovgivning om hjemmesygepleje efter de nævnte retningslinier.

Det foreliggende lovforslag svarer, for så vidt angår §§ 1—3, der indeholder bestemmelser om hjemmesygeplejens organisation, nøje til udvalgets forslag.

Herved skulle der være skabt grundlag for, at der i de kommuner, som endnu ikke har etableret hjemmesygepleje, bliver oprettet en sådan enten ved kommunens foranstaltning eller ved et samarbejde mellem kommune, hjemmesygeplejeforening og sygekasse, og at der i det hele taget overalt i landet bliver adgang til sygeplejeassistance, til sygebehandling, i hjemmene og dermed mulighed for at aflaste sygehuse.

Lovforslagets bestemmelser om refusion af kommunernes udgifter til hjemmesygepleje er ændret i forhold til de af et flertal af hjemmesygeplejeudvalget foreslåede bestemmelser. Udvalgets forslag ville betyde en væsentlig forskydning af byrdefordelingen på dette område mellem kommunerne og staten, som ikke synes rimelig under de nuværende økonomiske forhold samt under de bestående skatte- og tilskudsregler.

Da udgifterne imidlertid er steget meget væsentlig, siden de gældende refusions-satser blev fastsat i 1948, foreslås det, at det nuværende refusionssystem, der bygger på den mellemkommunale refusion, oprettholdes, men således at der bliver adgang til at anmelde et større beløb end tidligere. Efter de gældende bestemmelser kan der anmeldes indtil 1 kr. 35 øre pr. indbygger. Efter forslaget vil der kunne anmeldes indtil 4 kr. 50 øre pr. indbygger i de tilfælde, hvor det er fornødent at stille bil til rådighed for hjemmesygeplejersken på grund af distriktets størrelse og befolkningstæthed. I

de tilfælde, hvor dette ikke er nødvendigt, vil der højst kunne anmeldes et beløb svarende til 2 kr. 50 øre pr. indbygger.

Refusionsordningen tager herved hensyn til, at udgifterne til hjemmesygepleje i landkommunerne gennemgående vil være større end i bykommuner med tæt bebyggelse. Endvidere tilsigter ordningen at ansøre kommunerne til at slutte sig sammen om en fælles hjemmesygepleje, således at hjemmesygeplejedistrikterne får en passende størrelse. En sådan sammenlægning vil ganske vist som regel forudsætte, at hjemmesygeplejerskerne udstyres med motorkøretøj, men de hermed forbundne udgifter vil blive opvejet ved besparelse i lønningsudgifter, når distrikterne bliver større.

Hjemmesygeplejeudvalgets flertal foreslog endvidere, at hjemmesygeplejerskerne i fremtiden opnåede pension efter de for statens tjenestemænd gældende bestemmelser, og at statskassen afholdt de med ydelse af reguleringstillæg til pensionerne forbundne udgifter.

Da jeg må finde det rigtigst, at udgifterne til eventuel dyrtidsregulering af pensioner såvel som til forbedring af grundpensioner afholdes på samme måde som de øvrige udgifter, der er genstand for refusion efter bestemmelserne i forslaget § 4, har jeg ikke ment at kunne tiltræde dette forslag.

Da udgifterne til hjemmesygepleje i visse kommuner med isoleret beliggenhed eller lignende vil kunne være ganske særlig tyngende, er der efter forslaget § 6 adgang til at yde et ekstraordinært statstilskud i sådanne tilfælde.

Loven foreslås at skulle træde i kraft den 1. april 1957. Der vil dog blive givet kommuner, der endnu ikke har nogen hjemmesygeplejeordning, en passende frist til at få en sådan etableret.

Idet jeg iøvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Damsgaard): Da det ikke har været muligt at tilendebringe arbejdet i det folketingsudvalg vedrørende en revision af ungdomsskoleloven af 11. juni 1954, der blev nedsat den 8. marts d. å., tillader jeg mig på forslags-